2016. SZEPTEMBER 26., HÉTFŐ

KÖZÉLETI NAPILAP | XXVIII. ÉVF., 185. (7343.) SZÁM | 16 OLDAL ÁRA 1,5 LEJ

hargitanépe

Az udvarhelyszékiek udvarhelyszéki képviselőt akarnak 2

Könyvtár és helyismeret 7

Rossz kezdésnek rossz vége lett 12

CSÍKSZÉKI GAZDANAPOK

Tudás és hit nélkül nincs eredményes gazdálkodás

Hangos ébresztőt fújtak a székelyföldi mezőgazdaságból élők fülébe azok a szakemberek, akik a háromnapos Csíkszéki Gazdanapok keretében nemcsak az eddig elért eredményeket, hanem az előttünk álló kihívásokat, megpróbáltatásokat is számba vették. 5. oldal

Frissen sült cipók a Magyarok Kenyere program keretében gyűjtött búzaadományból. 3 ezer gazda 500 ezer kenyérre elegendőt adakozott FOTÓ: DOMJÁN LEVENTE

Székely termék • Produs Secuiesc • Sekler produkt 0040/2012

valutaárfolyam

1 euró	EUR	4,4470 ↘
1 amerikai dollár	USD	3,9652 ↗
100 magyar forint	HUF	1,4544 ↗

HIRDETÉSEK

Kolumbán OPTIKA 1976
SZEMÉSZET-OFTALMOLOGIE
SZEMÉSZETI RENDELÉSEK

Csíkszereda
Petőfi Sándor u.13.
SZERDA, PÉNTEK, SZOMBAT
tel.: 0742–021013

Csíkszereda
Kossuth Lajos u. 22-24.
SZERDA, CSÜTÖRTÖK, SZOMBAT
tel.: 0742–169630

Gyergyószentmiklós
Nicolae Balcescu 7.
PÉNTEK, SZOMBAT
tel.: 0742–134897

Székelyudvarhely
1918. dec. 1 utca 7., Merkúr front
SZOMBAT
tel.: 0784–421818

Székelykeresztúr
Kossuth Lajos utca, 80/11.
PÉNTEK
tel.: 0747-837109

FEINSTE MÜHLBACH BRAUKUNST
ERSTKLASSIGES BIER
ALBACHER Premium
Termékünk a 11. oldalon

Sarány István

Kvótareferendum

Magyar vonatkozásban a belpolitikai csatározásokban fegyverré lett a menekültkérdés, éppen úgy, ahogy számos más kérdés – többek között a Magyarország határain túl élő magyarok szavazati jogának, s általa a magyarországi politikai kérdésekbe való beleszólásának illetékessége – is sajnálatos módon azzá vált. 3

HIRDETÉS

BELÉPŐ : 30 Ron / 3 óra
GYEREKJEGY (130 cm-ig): 15 Ron / 3 óra

WELLNESS TUSNAD

PIHENÉS ÉS SZÓRAKOZÁS MINDEN NAP!
NYITVATARTÁS: HÉTFŐ 14–21, KEDD-VASÁRNAP 10–21
További információ: www.wellness-tusnad.ro
www.facebook.com/Wellness.Tusnad, tel.: 0756-118479

PARAJD

Töltöttkáposzta-fesztivál

Bemutatni, kínálni és a csúcsra menni vele – ez Bokor Sándornak, Parajd polgármesterének receptje a töltöttkáposzta-fesztivál sikeréhez. 21. éve e szerint a recept szerint tartják meg a sóvidéki településen az ország első és egyik legismertebb gasztronómiai fesztiválját, a Parajdi Nemzetközi Töltöttkáposzta-fesztivált. 3

GYERGYÓSZENTMIKLÓS

Vezetőt keresnek

Városmenedzsert és színházigazgatót keresnek, közutakat telekkönyveznek – mindez a gyergyószentmiklósi tanács szeptemberi ülésének napirendjén szerepelt. 2

ötös lottó

26 4 2 5 13 27

hatos lottó

11 25 43 42 30 23

SZERENCSESZÁM: 8356704

CSÍKSZÉKI GAZDANAPOK

Tudás és hit nélkül nincs eredményes gazdálkodás

Hangos ébresztőt fújtak a székelyföldi mezőgazdaságból élők fülébe azok a szakemberek, akik a háromnapos Csíkszéki Gazdanapok keretében nemcsak az eddig elért eredményeket, hanem az előttünk álló kihívásokat, megpróbáltatásokat is számba vették.

Domján Levente
domjan.levente@hargitanepe.ro

Szarvasmarha-bemutató Csíkszentsimonban, a Csíkszéki Gazdanapok keretében. Van még mit behozniuk a gazdáknak

Csütörtökön Csíkszeredában a Kárpát-medencei Magyar Gazdák Egyeztető Fórumának székelyföldi regionális ülésével kezdődött, pénteken a Vidék-Képzés-Fejlesztés nevet viselő agrárkonferenciával folytatódott, szombaton pedig Csíkszentsimonban, a Szent László Gyermekvédelmi Központ udvarán kenyéráldással egybekötött szentmisével, majd egész napos programokkal – köztük kézművesvásárral, sajtmustrával, szarvasmarha- és lóbemutatóval – ért véget a Csíkszéki Gazdanapok háromnapos programsorozata. A szombati zárónap útravaló lelki táplálékaként a kilencvenes éveit taposó Ervin atya búzáról, termésről, kenyérről, munkáról, hitről és erkölcsről szóló gondolatait vihették haza az érdeklődők, illetve a Böjte Csaba gondozottjainak javára felajánlott szeretetadományért cserébe azokat a Magyarok Kenyerének lisztadományaiból sütött kenyereket is, amiket a szentmise utolsó mozzanataként a ferences atya áldott meg. A jelenlévőket a rendezvény szervezői és házigazdái mellett Nagy István, a magyar Földművelési Minisztérium államtitkára, illetve Darabos Tamás, a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara főigazgatója is köszöntötte.

Az együttműködés tudása

A székelyföldi mezőgazdasági termelés és vidékfejlesztés előtt álló kihívásokat azonban a pénteki, egész napos, számos tematikát érintő agrárkonferencia szereplői vázolták. Jakab István, a Magyar Gazdakörök és Gazdaszövetkezetek elnöke, a Magyar Országgyűlés alelnöke a rendezvény nyitóelőadásában kifejtette, a globalizált versenyben azok a termelők állnak helyt, akik szervezetten vesznek részt a piacon, a legújabb műszaki fejlesztéseket, tudományos eredményeket hasznosítják. Leszögezte: az integráció a valóságban azt jelenti, hogy a búzát 60 ezer tonna, egységes minőségű mennyiség alatt nem lehet hajón útnak indítani. „A tudás hatalom, de az együttműködés is külön tudás és hatalom – hangsúlyozta a MAGOSZ elnöke. Előadásában a szövetkezés szükségessége mellett a tudástranszfer, a GMO-mentes termelés, a precíziós gazdálkodás és az öntözés, illetve a termőföldek megtartásának fontosságáról beszélt. Jakabnak utóbbihoz kapcsolódóan a Magyarország ellen kötelességszegési eljárást indító Európai Bizottsághoz is volt egy-két szava: a Brüsszel által kifogásolt magyar földvásárlási törvény kapcsán kifejtette, a kétsebességes Európában a Bizottságnak nemcsak a magyar, hanem az unió valamennyi tagállamának saját termelőit védő intézkedéseit is meg kellene vizsgálnia. A MAGOSZ elnökének mondandójához csatlakozva Tánczos Barna szenátor is megjegyezte, a birtokpolitikát – azzal az elszántsággal, ahogy Magyarország tette – Romániának is a nulláról kellene újraépítenie. A Hargita megyei politikus az idén elfogadott, a gazdák összefogását segítő szövetkezeti törvény és a hazai termékek és termelők érdekében az értékesítő láncokat szorító ún. szupermarket-törvényre is kitért. Előbbi keretében nemcsak a közös termékértékesítés, hanem akár a szövetkezeti hizlalda működtetéséhez is adókedvezmények és pályázati fejlesztési lehetőségek társulnak – bizonygatta.

„Ha azt hisszük, hogy valaki, csak azért, mert tehenet tartunk és megfejjük, megköszöni és a terméket kötelezően megveszi, nagyon nagyot csalódunk” – hangsúlyozta a szenátor.

Tánczos úgy véli, a gazdálkodóknak változtatniuk kellene a támogatásvezérelt magatartásukon is, szerinte ugyanis pillanatnyilag az évről évre változó támogatások nagysága dönti el, hogy mind az állattartók, mind a növénytermesztők mikor mibe fognak. Ez viszont kapkodáshoz, a szakosodott termelésben és a fejlettségben is megmutatkozó lemaradáshoz vezet.

A pénteki agrárkonferencián részt vevő szakemberek ezt követően két, egymással párhuzamosan zajló szekcióülésen folytatták a munkát. Az első keretében a helyi termékek és védjegyek, a minőségbiztosítás, a tejtermelés és -feldolgozás, valamint az e téren kibontakozó együttműködési példákat járták körbe a szakemberek, míg a másik szekcióülés fő témáit a vadkárok és a vadgazdálkodás, a gazdaképzések és a szaktanácsadás és az agrártámogatások alakulása szolgálták.

Vadkáros gondjaink

A vadkárokat taglaló panelbeszélgetésen Borboly Csaba, a megyei önkormányzat elnöke leszögezte, a problémával 2008 óta folyamatosan küzdenek. Elmondta: a vadkárokkal, illetve az ún. medvekérdéssel kapcsolatban is jelentések sora készült, a védett nagyragadozók számából adódó gondokat pedig Brüsszel felé is jelezték. „A fő gond nem a vadkárok megtérítése – persze az is számít –, hanem a lakosságot fenyegető veszély” – hangsúlyozta Borboly.

A tanácselnök véleményét Korodi Attila parlamenti képviselő, volt környezetvédelmi miniszter nem mindenben osztotta. Korodi szerint nem lehet mindenért csak a nagyragadozókat felelőssé tenni: a medvekérdést nem lehet csak puskagolyóval kezelni. Leszögezte: ez annál sokkal komplexebb probléma.

Elmondta, a miniszteri megbízatása idején, 2014 végére készült el az a medvekérdést rendező átfogó, szakmailag alátámasztott csomag, amit viszont az új tárcavezetés nem volt hajlandó alkalmazni, tovább vinni. Korodi az állomány nagyságának saccolásos megállapítása helyett költségesebb, de eredményében sokkal pontosan genetikai felmérést sürget. A Tusnádfürdőhöz hasonló fekvésű települések esetében államilag bérezett vadőrök felügyelete alatt a vadak számára speciális tranzitzónák kialakítását kéri. A szaporodó vadkárok kapcsán kifejtette, elfogadhatatlan a pásztorok hozzáállása is, akik a nyájat behajtják az erdőbe, éjjel is legeltetnek, a kutyáikat nem etetik, emiatt azok az erdőkből levadásszák az apróvadakat. Szerinte a gombák, erdei gyümölcsök begyűjtésének kérdése is kezeletlen, akik a fakitermelőkkel egyetemben ugyancsak nem hagynak csendes zónákat az erdőkben.

Ábrahám Emma, a Hargita Megyei Agrárkamara igazgatója más aspektusra is felhívta a figyelmet. „Hogy a gazdák nem tudják, mi a vadkárbejelentési eljárás, az egy dolog, de hogy a polgármesterek se, az nincs rendjén. A hiányosan összeállított ügycsomók miatt viszont a gazdák veszítik el a kártérítési összegeket” – mutatott rá Ábrahám Emma.

Oktatás és átalakuló támogatási rendszer

A gazdaoktatási, szaktanácsadási panel keretében Kastal László, a gyergyószentmiklósi székhelyű Caritas Vidékfejlesztés igazgatója az intézmény által kínált formális és nonformális képzési programokat mutatta be, illetve azokat a gyakornokprogramokat, amelyek révén a fejlődni, tanulni vágyó fiatal gazdák 3-6 hónapos időszakra külföldi – svájci vagy bajorországi – farmokon munkát vállalhatnak. Megjegyezte, a lehetőséggel Székelyföldről az elmúlt huszonnégy évben 3400 gazda élt, a tudás mellett pedig gépeket, felszereléseket, illetve keresetként 9 millió eurót is hazahoztak.

A magyarországi falugazdász-hálózatról és működéséről Kocsy Béla, a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara külkapcsolati területi igazgatója beszélt. Rámutatott, a 650 fős hálózat az anyaországban számos hatósági feladatot is ellát: a falugazdászok a termésbecsléssel, a mezőgazdasági káresemények felmérésével, az őstermelői bizonyítványok kiállításával is foglalkoznak, sőt a kölcsönös megfeleltetési feltételek ellenőrzésében is részt vesznek, emellett pedig a gazdáknak jogsegélyszolgálatot is nyújtanak. Megjegyezte, Magyarországon a területalapú támogatási kérelmek kitöltésének háromnegyedét a falugazdászok segítségével töltik ki és nyújtják be a gazdák.

Tóth Katalin, a Fölművelési Minisztérium nemzetközi kapcsolatokért helyettes államtitkára a panelbeszélgetés keretében elárulta, a partnerszervezetek révén hamarosan 24 főből álló falugazdász-hálózat épül ki a Kárpát-medence szintjén is. Az államtitkár asszony ugyanakkor a jövővel kapcsolatosan is figyelmeztetett, kiemelve: az unió következő, készülő, 2020 utáni közös agrárpolitikája biztosan nem olyan lesz, mint a mostani. Elmondta, már látszik, hogy a következő támogatási rendszer a diverzifikált termelést folytató kistermelők helyett a nagyméretű, innovatív gazdaságok felé fordul. Ez pedig mind a magyar, mind a székelyföldi kistermelők számára veszélyforrást jelent. Tóth Katalin állításait erősítette meg, és a helyi kistermelők előtt álló kihívásokra figyelmeztetett előadásában Csák László vidékfejlesztési szakember, a csíkszeredai Planificatio Kft. igazgatója is.

Agrártámogatásokat taglaló panel keretében Bakó Csaba, a Vidéki Beruházásokat Finanszírozó Ügynökség (AFIR) Hargita megyei munkatársa az aktuális farm- és gazdaságfejlesztési pályázati kiírásokat mutatta be, illetve azokra a leggyakrabban előforduló hibákra, hiányosságokra tért rá, amik miatt a pályázók elképzelései nem finanszírozhatóak. Haschi András, a Hargita Megyei Mezőgazdasági Intervenciós és Kifizetési Ügynökség igazgatója a 2015-ös támogatási jogcímeket és hektáronként/állatonként kifizetett összegeket ismertette, Sebestyén Sándor, a megyei Mezőgazdasági Igazgatóság munkatársa pedig a szeptemberben indult, október 10-ig igényelhető berbécsvásárlási minimis-támogatásról beszélt.

A panelbeszélgetést Mátéffy Mária, a Csík LEADER Egyesület igazgatója zárta, aki előadásában az új, 2016–2020-as időszakra szóló LEADER-intézkedéseket és ezekhez kapcsolódó pályázati lehetőségeket mutatta be.